

Затверджено та уведено в дію
наказом ректора №1-352 від 26 жовтня 2017 р.

ПОРЯДОК НАДАННЯ ГРИФІВ НАВЧАЛЬНИМ МАТЕРІАЛАМ КПІ ім. Ігоря Сікорського

1. Загальні положення

Процедура надання відповідного грифа – офіційне визнання відповідності навчальних матеріалів вимогам освітніх стандартів, стандартів КПІ ім. Ігоря Сікорського, навчальних програм, інших нормативних документів, що регламентують зміст освіти. Присвоєння грифа означає, що навчальний матеріал відповідає встановленим вимогам, зокрема, змісту програми навчальної дисципліни, її обсягу, має належне технічне оформлення.

Нормативна база Порядку:

- ДСТУ 3017:2015 «Видання. Основні види. Терміни та визначення понять»;
- ДСТУ 7157:2010 «Електронні видання. Основні види та вихідні відомості»;
- ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»;
- Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1060 від 01.10.2012 р. «Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси».
- Наказ Міністерства освіти і науки України № 486 від 18.04.2014 р. «Деякі питання скасування процедури надання Міністерством освіти і науки грифів навчальній літературі для вищих навчальних закладів»;
- Наказ ректора № 1-119 від 12.07.2016 р. «Про введення в дію «Положення про визнання інформаційних ресурсів системи дистанційного навчання НТУУ «КПІ» та їх окремих елементів як навчально-методичних праць».

2. Основні поняття та визначення

Видання – твір (документ), що містить інформацію, призначену для поширення, пройшов редакційно-видавниче опрацювання, відтворений друкуванням, тисненням або виготовлений електронним записом на будь-якому носієві чи іншим способом, видавниче оформлення, поліграфічне й технічне виконання якого відповідає вимогам правових і нормативних документів.

Друковане видання – видання, виготовлене друкуванням чи тисненням.

Електронне видання – документ, інформацію в якому подано у формі електронних даних і для використовування якого потрібні засоби обчислювальної техніки.

Електронний аналог друкованого видання – електронне видання, що в основному відтворює відповідне друковане видання, зберігаючи розташування на сторінці тексту, ілюстрацій, посилань, приміток тощо.

Локальне електронне видання – електронне видання, випущене визначеним тиражем на переносному електронному носієві та призначене для персонального використування на комп’ютері.

Мережне електронне видання – електронне видання, доступне користувачам через мережні засоби.

Навчальне видання – видання, що містить систематизовані відомості наукового або прикладного характеру, викладені у зручній для вивчення й викладання формі.

Підручник – навчальне видання, що містить у повному обсязі систематизованій виклад навчальної дисципліни, відповідає навчальній програмі та має відповідний, офіційно наданий гриф.

Навчальний посібник – навчальне видання, що доповнює або частково (повністю) замінює підручник і має відповідний офіційно наданий гриф.

Навчально-методичний посібник – навчальний посібник, основним змістом якого є методика викладання навчальної дисципліни (її розділу, частини) або методика щодо розвитку та виховання особистості.

Навчальний наочний посібник – навчальний посібник, основним змістом якого є зображення, що унаочнюють предмет навчальної дисципліни.

Хрестоматія – навчальний посібник, що містить літературно-художні, історичні, музичні та інші твори чи уривки з них, які є предметом вивчення у навчальній дисципліні.

Практикум – навчальний посібник, що містить сукупність практичних завдань і (або) вправ із певної навчальної дисципліни, які сприяють засвоюванню набутих знань, умінь і навичок. До практикумів належать збірники задач і вправ, тестові завдання, збірники текстів диктантів і переказів, інструкції до лабораторних і практичних робіт тощо.

Робочий зошит – навчальний посібник, що містить особливий дидактичний матеріал і сприяє самостійній роботі учня під час освоєння навчального предмета.

3. Види грифів

Навчальним матеріалам можуть надаватись такі грифи:

- «Затверджено Вченого радою КПІ ім. Ігоря Сікорського як підручник»;
- «Рекомендовано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського як навчальний посібник».

4. Надання грифа «Затверджено Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського як підручник»

Для визнання рукопису в якості підручника до Експертної ради з навчальних видань (кімн. 240-а, корп. 1, тел. 204-93-91) подається пакет документів, що містить:

- відредагований рукопис (роздрукований та на електронному носії);
- редакторський висновок;

- рецензії на рукопис (не менше двох) від фахівців відповідної галузі знань, які не є працівниками КПІ ім. Ігоря Сікорського (підпис рецензента завіряється посадовою особою та скріплюється печаткою);
- відповідь авторів на зауваження рецензентів;
- витяг з протоколу засідання Вченої ради інституту/факультету з рекомендацією до видання рукопису;
- висновок відповідального редактора (підпис відповідального редактора завіряється посадовою особою та скріплюється печаткою);
- обґрунтування доцільності видання;
- програма навчальної дисципліни та робочі програми кредитних модулів;
- анотації українською та англійською мовами (кожна не менше 650 знаків);
- відомості про авторів, рецензентів та відповідального редактора.

Для забезпечення високого рівня навчально-методичних матеріалів університету та дотримання норм державних стандартів рукописи підручників, що отримали рекомендацію Вченої ради інституту/факультету, подаються до Видавництва «Політехніка» (корп. 15, 2-й поверх), де здійснюється оцінка якості його редагування та оформлення, що підтверджується відповідним редакторським висновком.

Експертна рада з навчальних видань (ЕРНВ) проводить експертизу рукописів та супровідних документів. Висновки ЕРНВ затверджуються Методичною радою університету з винесенням відповідного клопотання до Вченої ради університету, рішенням якої рукопису надається гриф «Затверджено Вченою радою КПІ ім. Ігоря Сікорського як підручник».

5. Надання грифа «Рекомендовано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського як навчальний посібник»

Для визнання рукопису в якості навчального посібника і отримання відповідного грифа Експертна рада з навчальних видань (кімн. 240-а, корп. 1, тел. 204-93-91) приймає на розгляд відповідні подання Вчених рад інститутів/факультетів разом з електронними версіями рукописів.

Розгляд рукописів щодо їх змістового наповнення, відповідності програмі, якості виконання здійснює Методична комісія інституту/факультету¹. У разі позитивного рішення Методична комісія інституту/факультету рекомендує Вченій раді інституту/факультету подати рукопис до ЕРНВ для визнання його в якості навчального посібника.

ЕРНВ аналізує подані матеріали² та виносить питання щодо присвоєння грифа на розгляд Методичної ради університету, рішенням якої рукопису надається гриф «Рекомендовано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського як навчальний посібник».

¹ Методична комісія інституту/факультету розробляє і затверджує порядок розгляду рукописів в інституті/на факультеті.

² За необхідності ЕРНВ також може запросити до розгляду або перевірки й інші документи (обґрунтування доцільності видання, рецензії, програму навчальної дисципліни, робочу програму кредитного модуля тощо).

6. Визнання інформаційних ресурсів системи дистанційного навчання у якості навчально-методичної праці

Для визнання інформаційних ресурсів (їх окремих елементів) системи дистанційного навчання КПІ ім. Ігоря Сікорського навчально-методичною працею необхідно, щоб матеріали, надані автором, відповідали вимогам щодо:

- 1) **технологічності** (структура, наявність необхідних елементів (частин) та технологічні можливості конвертування наданих матеріалів у спеціалізоване програмне забезпечення веб-сайту системи дистанційного навчання КПІ ім. Ігоря Сікорського);
- 2) **якості і повноти змістового наповнення** (відповідність програмі навчальної дисципліни, робочій програмі кредитного модуля, методичне та дидактичне забезпечення, педагогічні та наукові аспекти тощо).

Висновок щодо технологічності підготовленого матеріалу дає Український інститут інформаційних технологій в освіті КПІ ім. Ігоря Сікорського» (УПТО) (корп. 1, кімн. 264-1, тел. 204-81-08, 204-99-26).

Експертизу щодо якості і повноти змістового наповнення проводить ЕРНВ (корп. 1, кімн. 240-а, тел. 204-93-91), до якої подається пакет документів, що містить:

- обґрунтування доцільності інформаційного ресурсу (елементу) системи дистанційного навчання;
- 1) для дистанційних курсів – не менше двох рецензій від фахівців відповідної галузі знань, що не є працівниками КПІ ім. Ігоря Сікорського;
- 2) для окремих елементів дистанційного курсу – **одна** від рецензента, що не є працівником кафедри авторів;
- відповідь авторів на зауваження рецензентів;
- програма навчальної дисципліни та робочі програми кредитних модулів;
- витяг з протоколу засідання Вченої ради інституту/факультету з рекомендацією до визнання підготовленого матеріалу в якості навчально-методичної праці;
- висновок відповідального редактора (підпис відповідального редактора завіряється посадовою особою та скріплюється печаткою);
- логін та пароль для ознайомлення з роботою;
- відомості про авторів, рецензентів та відповідального редактора.

Рекомендації ЕРНВ затверджуються Методичною радою університету, рішенням якої інформаційний ресурс (його окремий елемент) системи дистанційного навчання визнається у якості навчально-методичної праці і надається відповідний гриф.

7. Термін дії грифа та порядок скасування грифа

Термін дії наданого грифа – 5 років з дня прийняття відповідного рішення.

Дія наданого грифа не поширюється на доповнені або перероблені більш як на 25 % перевидання навчальної літератури, якщо вони здійснюються навіть у термін дії грифа. У такому разі підготовленому до перевидання рукопису необхідно знову пройти процедуру отримання грифа.

У разі неякісної редакційної підготовки навчального видання або його поліграфічного виконання, переробки тексту оригіналу, недостовірного перекладу чи недосконалого виготовлення засобу навчання, порушення чинних стандартів, що призвело до зниження їх наукового і навчально-методичного рівня та якості, наданий гриф скасовується відповідним рішенням Вченої ради університету або Методичної ради університету на підставі висновку ЕРНВ.